

KOMUNIKAT PRASOWY nr 45/25

Luksemburg, 8 kwietnia 2025 r.

Wyrok Trybunału w sprawie C-292/23 | Prokuratura Europejska (Kontrola sądowa aktów proceduralnych)

Akty proceduralne Prokuratury Europejskiej mogące wpłynąć na sytuację prawną osób kwestionujących te akty powinny móc podlegać kontroli sądowej

Kontrola ta nie musi obowiązkowo przybierać formy rozpoznania bezpośredniego środka zaskarżenia, jeśli obejmuje ona weryfikację poszanowania praw i wolności zainteresowanego

Akty proceduralne Prokuratury Europejskiej mogące wpłynąć na sytuację prawną osób kwestionujących te akty powinny móc podlegać kontroli sądowej. Do sądu krajowego należy ustalenie, w drodze konkretnego i szczególnego badania, czy jest tak w danym wypadku.

Jednak formę bezpośredniego środka zaskarżenia kontrola ta powinna przybrać tylko w sytuacji, gdy tego rodzaju środek zaskarżenia jest przewidziany w prawie krajowym do celów bezpośredniego zakwestionowania analogicznej decyzji organów krajowych.

Prokuratura Europejska jest niezależnym organem Unii, którego zadaniem jest dochodzenie, ściganie i stawianie przed sądem sprawców i współsprawców przestępstw naruszających interesy finansowe Unii. Jest ona zorganizowana na szczeblu centralnym, który stanowi Prokuratura Centralna w siedzibie Prokuratury Europejskiej w Luksemburgu, i na szczeblu pozacentralnym, który stanowią delegowani prokuratorzy europejscy, działający w państwach członkowskich.

Prokuratura Europejska prowadzi w Hiszpanii postępowanie przygotowawcze dotyczące czynów polegających na defraudacji dotacji unijnych. Delegowani prokuratorzy europejscy prowadzący sprawę wezwali dwie osoby w charakterze świadków.

Osoby objęte postępowaniem przygotowawczym zakwestionowały wezwanie do stawienia jednego ze świadków. Do Trybunału Sprawiedliwości zwrócił się sąd, który w Hiszpanii zapewnia kontrolę sądową czynności postępowania przygotowawczego Prokuratury Europejskiej. Wskazał on, że ustawa hiszpańska zezwala na taką kontrolę sądową jedynie w niektórych, wyraźnie przewidzianych wypadkach, wśród których nie figuruje wezwanie świadka. Tymczasem zdaniem tego sądu jest ono aktem mogącym wywoływać skutki prawne wobec osób trzecich. Uważa zatem, że przewidziana w prawie Unii¹ kontrola tego rodzaju aktów powinna być sprawowana w celu uniknięcia nieuzasadnionego ograniczenia praw przyznanych prawem Unii.

Trybunał podkreślił w wyroku, że to **do właściwego sądu krajowego należy ustalenie**, po przeprowadzeniu konkretnego i szczególnego badania, czy wezwanie świadków może **wpłynąć na sytuację prawną** osób objętych postępowaniem przygotowawczym. Jeżeli tak jest, powinno ono **podlegać kontroli sądowej**.

Nie oznacza to jednak koniecznie, że kontrola ta powinna się odbywać w wyniku **bezpośredniego** i szczególnego **środka zaskarżenia**. Można ją przeprowadzić **również w sposób incydentalny**, pod warunkiem że gwarantowane

są prawo do skutecznego środka prawnego i bezstronnego sądu, jak również domniemanie niewinności i prawo do obrony.

Jednakże, **w sytuacji gdy bezpośredni środek zaskarżenia** jest przewidziany do celów bezpośredniego zakwestionowania **analogicznej decyzji organów krajowych, ta sama możliwość** powinna również istnieć w odniesieniu do **aktów Prokuratury Europejskiej**.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst i, w stosownym wypadku, streszczenie](#) wyroku są publikowane na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793.

Pozostańmy w kontakcie!

¹ [Rozporządzenie Rady \(UE\) 2017/1939](#) z dnia 12 października 2017 r. wdrażające wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej.